

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Юридичний факультет
Кафедра державно-правових дисциплін та українознавства

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ОК 3. ПЕДАГОГІКА І МЕТОДИКА
ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

(обов'язковий)

Реалізується в межах освітньої програми «Геодезія та землеустрій»

Галузь знань **G Інженерія, виробництво та будівництво**

за спеціальністю **G18 Геодезія та землеустрій**

на другому (магістерському) рівні вищої освіти

Суми – 2026

Розробник:

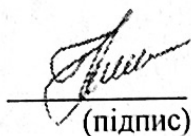

(підпис)

Наталія БОНДАР, доцент, доктор філософії
за спеціальністю 081 Право
(прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри ДПД та українознавства (назва кафедри)	протокол від <u>11.05.2026р</u>
	Завідувач кафедри (підпис) Світлана ШЕСТАКОВА (прізвище, ініціали)

Погоджено:

Гарант освітньої програми

(підпис)

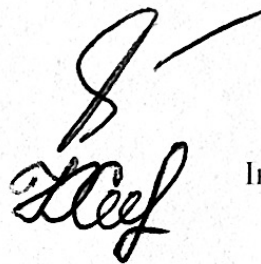
Наталія КАПІНОС
(ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП

(підпис)

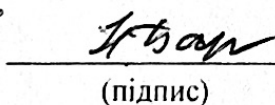
Марина КУЗНЕЦОВА
(підпис) (ПІБ)

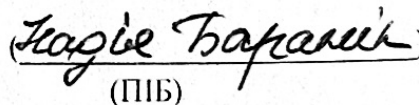
Рецензія на робочу програму (додається) надана:

(підпис)

Олена РИБІНА
(ПІБ)
Інна ХАРЧЕНКО
(ПІБ)

Методист відділу якості освіти, ліцензування та акредитації

(підпис)

(ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата: 13.06. 2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ				
1	Назва ОК	ОК3. Педагогіка та методика викладання у вищій школі		
2	Факультет/кафедра	Юридичний факультет, кафедра ДПД та українознавства		
3	Статус ОК	Обов'язковий		
4	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для	Освітньо-професійна програма « <i>Геодезія та землеустрій</i> » за спеціальністю <u>G18 Геодезія та землеустрій</u>		
5	ОК може бути запропонований для			
6	Рівень НРК	Другий (магістерський) рівень вищої освіти, НРК – 7 рівень		
7	Семестр та тривалість вивчення	Денна форма навчання: 1 семестр, 1-15 тижнів		
8	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів ЄКТС		
9	Загальний обсяг годин для <u>денної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні – 30 годин	Практичні /семінарські – 44 години	Лабораторні – 76 годин
	Загальний обсяг годин для <u>заочної</u> форми навчання та їх розподіл – 150 годин	Контактна робота(заняття)		
		Лекційні – 8 годин	Практичні /семінарські - 8 годин	Лабораторні – 134 годин
	Мова навчання	Державна (українська)		
	Викладач/Координатор освітнього компонента	Бондар Наталія Анатоліївна, доцент, доктор філософії зі спеціальності 081 Право Години консультацій – кожного вівторка о 12.15, кабінет 114 г		
	Контактна інформація	nataliia.bondar@snaeu.edu.ua		
	Загальний опис освітнього компонента	Відповідно до сучасних соціальних замовлень магістри спеціальності «Геодезія та землеустрій» мусять не тільки володіти знаннями, вміннями і навичками творчої діяльності у відповідній галузі, а й уміти навчати інших, розробляти методологічні основи управління навчальним процесом у системі підготовки фахівців. Курс дозволяє ознайомитись зі специфікою педагогічної професії, сучасним станом вищої освіти в Україні та за кордоном; зрозуміти закономірності, змісту, принципів, форм і методів навчання й виховання у вищій школі; оволодіти основами педагогічної комунікації, інноваційними технологіями навчально-виховного процесу; набутти вміння та навички використання теоретичних знань педагогіки вищої школи з метою організації та оптимізації педагогічного процесу.		
	Мета освітнього компонента	<i>Мета освітнього компонента:</i> полягає у підготовці магістрантів, що володіють достатнім обсягом теоретичних знань, практичних умінь і навичок для визначення актуальних проблем педагогіки вищої школи, організації навчально-виховного процесу у вищій школі, впровадження сучасних форм і методів навчання, інноваційних освітніх технологій.		
	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент має зв'язок із такими курсами «Філософія науки та інноваційного розвитку», «Методологія наукових досліджень та підтримання принципів академічної доброчесності»		

Політика академічної доброчесності		Політика академічної доброчесності в Сумському національному аграрному університеті ґрунтується на базових цінностях і принципах чесності, відповідальності, справедливості, поваги, довіри, прозорості, персональної відповідальності та нетерпимості до порушень академічної доброчесності. Норми, що формують політику академічної доброчесності в СНАУ, закріплені у таких внутрішніх документах: Кодекс академічної етики та академічної доброчесності СНАУ (https://surli.cc/qusnwa); Положення про порядок перевірки академічних та наукових текстів на унікальність в СНАУ (https://surli.li/tjraux); Положення про використання штучного інтелекту у СНАУ (https://surli.li/zkvosb). Перевірка робіт на ознаки академічного плагіату здійснюється за допомогою систем StrikePlagiarism.com. Обов'язковій перевірці підлягають кваліфікаційні роботи здобувачів вищої освіти, рукописи дисертацій, монографій, підручників, посібників та статей; інші роботи перевіряються вибірково. Використання ШІ допускається як допоміжного інструменту для пошуку, структурування, редагування, перекладу чи попереднього аналізу інформації. При цьому автор має зберігати особисте авторство, критично перевіряти згенерований зміст, не подавати результати роботи ШІ як власний науковий результат та зазначати факт його істотного використання. Недоброчесним вважається використання ШІ для повного чи часткового виконання завдань замість здобувача, генерації недостовірних джерел, фальсифікації даних, обходу перевірки на унікальність, а також подання згенерованих результатів як власних без належного розкриття. В університеті формується нульова толерантність до академічної недоброчесності. За порушення цих норм здобувачі освіти притягуються до відповідальності згідно із Законом України «Про академічну доброчесність», спеціальними законами у сфері освіти і науки та внутрішніми нормативними документами СНАУ.
Посилання на курс у Moodle		https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=4957
Ключові слова		Педагогіка, вища освіта, дидактика, методика викладання, процес навчання, процес викладання, освітня програма, силабус, зміст вищої освіти, академічна доброчесність, загальні компетентності, фахові компетентності, результати навчання, методи викладання, методи навчання, освітній компонент

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Програмні результати навчання, на досягнення яких спрямований ОК (зазначити номер згідно з нумерацією, наведеною в ОП)		Як оцінюється РНД?
	ПРН 1	ПРН 12	
ДРН1. Критично аналізувати сутність сучасних теоретичних та практичних досягнень педагогіки вищої школи; оцінювати та імплементувати нормативно-правові акти в освітній галузі для забезпечення ефективного управління освітнім процесом.		X	Письмові контрольні роботи, тестування, індивідуальна дослідницька робота
ДРН2. Моделювати та впроваджувати політику академічної й професійної доброчесності в наукову, професійну та викладацьку діяльність; обґрунтовувати достовірність отриманих наукових результатів; проектувати заходи, спрямовані на запобігання та протидію проявам академічної недоброчесності.	X	X	Письмові контрольні роботи, тестування, індивідуальна дослідницька робота. Підготовка, проведення лекції з мультимедійною презентацією та практичного/семінарського заняття
ДРН3. Обґрунтовувати та застосовувати методологічний інструментарій науково-педагогічного дослідження; конструювати ефективні стратегії професійної та педагогічної комунікації в академічному середовищі.	X	X	Письмові контрольні роботи, тестування, індивідуальна дослідницька робота
ДРН 4. Розробляти, модернізувати та реалізовувати варіативні форми й методи організації освітнього процесу, інтегруючи інноваційні технології та цифрові інструменти навчання у вищій школі.		X	Підготовка, проведення лекції з мультимедійною презентацією та практичного/семінарського заняття

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендова на література
	Аудиторна робота			Само стійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.		
Тема 1. Предмет педагогіки вищої школи та методи науково-педагогічного дослідження. Система вищої освіти. 1. Педагогіка вищої школи як галузь загальної педагогіки. 2.Основні категорії педагогіки вищої школи. Завдання педагогіки 3. Основні ідеї, концепції, парадигми вищої освіти. 4. Система методів науково-педагогічного дослідження. 5. Особливості систем вищої освіти країн ЄС. 6. Болонський процес: сутність та основні цілі. 7. Вища освіта в Україні: структура та проблеми розвитку.	2/2	4		9/17	1-14
Тема 2. Сутність та особливості навчання у вищій школі 1. Поняття про навчальний процес та навчання. Функції навчання. 2. Поняття про закономірності навчання в педагогіці. Загальна характеристика принципів навчання. 3. Мета та зміст вищої освіти. 4. Концепції рівнів засвоєння навчального матеріалу.	4	6/2		9/17	1-14
Тема 3. Академічна доброчесність в ЗВО. 1. Загальні засади академічної доброчесності. 2. Поняття плагіату і його види. Плагіат у студентському середовищі. 3. Академічна чесність у наукових дослідженнях. Основи академічного письма. Стилi цитування - правила посилання на джерела в наукових роботах. 4. Методи боротьби з плагіатом в Україні та інших країнах світу. Відповідальність за академічний плагіат. 5. Методи виявлення плагіату в наукових та академічних роботах. Антиплагіатні програми та їхнє застосування.	2/2	4		9/17	1-14
Тема 4. Форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів 1. Поняття та форми організації навчально-пізнавальної діяльності студентів ЗВО. 2. Лекція - провідна форма організації навчально-пізнавальної діяльності студентів. 3. Практичне, семінарське, лабораторне заняття як форми організації навчання у ЗВО. Інші форми навчання в ЗВО.	4	6/2		10/17	1-14

Тема 5. Самостійна робота студентів 1. Сутність самостійної роботи. 2. Форми, види і зміст самостійної роботи 3. Організація аудиторної та позааудиторної СРС. 4. Організація самостійної роботи студента 5. Навчально-методичне забезпечення СРС. 6. Контроль за самостійною роботою студентів.	4	6/2		10/17	1-14
Тема 6. Контроль якості навчальних досягнень студентів 1. Поняття про педагогічний контроль та його функції. 2. Методи і форми контролю знань, умінь і навичок студентів. 3. Дидактичний тест. 4. Система обліку успішності навчання студентів за умови використання оцінної шкали ECTS.	4/2	6		10/17	1-14
Тема 7. Методи навчання у вищій школі 1. Поняття про методику, методи, прийоми, засоби навчання. 2. Сутність інтерактивного навчання. 3. Методи, прийоми та засоби активізації пізнавальної діяльності студентів.	4	6/2		9/16	1-14
Тема 8. Сучасні педагогічні технології. Педагогічна майстерність викладача 1. Сутність педагогічних інновацій. 2. Поняття «педагогічна технологія». 3. Рівні та критерії технологічності педагогічних технологій. 4. Види педагогічних технологій. 5. Поняття «педагогічна майстерність»: 5.1. Професійний імідж викладача. 5.2. Сутність та особливості педагогічного спілкування.	4/2	4		11/16	1-14
Всього	30/8	44/8		76/134	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять, консультацій</u>)	Кіл-ть годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кіл-ть годин
ДРН1. Критично аналізувати сутність сучасних теоретичних та практичних досягнень педагогіки вищої школи; оцінювати та імплементувати нормативно-правові	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, діловій ігри.	19/4	- опрацювання незнайомих (нових) термінів та складання власного термінологічного словника; - додаткове опрацювання лекційного матеріалу. - тестування,	22/34

акти в освітній галузі для забезпечення ефективного управління освітнім процесом.	- Ситуаційне дослідження; - Обговорення на заняттях; - Рольові ігри.		анкетування, реферат, консультація, письмова робота	
ДРН2. Моделювати та впроваджувати політику академічної й професійної доброчесності в наукову, професійну та викладацьку діяльність; обґрунтовувати достовірність отриманих наукових результатів; проектувати заходи, спрямовані на запобігання та протидію проявам академічної недоброчесності.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - практичних занять, аналіз практичних ситуацій, рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової ігри.	19/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи.	22/34
ДРН3. Обґрунтовувати та застосовувати методологічний інструментарій науково-педагогічного дослідження; конструювати ефективні стратегії професійної та педагогічної комунікації в академічному середовищі.	- проведення лекційних та практичних занять мультимедійними презентаціями до кожної з тем - аналіз практичних ситуацій, рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової ігри.	18/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	23/33
ДРН 4. Розробляти, модернізувати та реалізовувати варіативні форми й методи організації освітнього процесу, інтегруючи інноваційні технології та цифрові інструменти навчання у вищій школі.	- аналіз практичних ситуацій, рішення ситуативних задач, виконання індивідуальних, сильних завдань, розігрування ролей, ділової ігри.	18/4	- Додаткове опрацювання лекційного матеріалу; - підготовка до захисту практичних робіт; - проходження тренувального тестування за кожною з тем; аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та написання ґрунтовних висновків до роботи	23/33

			висновків до роботи	
Всього годин		74/16		76/134

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1	Модуль 1 (теми 1-4)	40 балів/40%	До 7 тижня
1.1	Письмові контрольні роботи	15 балів /15%	щотижня
1.2	Тестування	15 балів /15%	щотижня
1.3	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка лекції)	10 балів/10%	До 7 тижня
2	Модуль 2 (теми 5-8)	30 балів/30%	До 15 тижня
2.1	Письмові контрольні роботи	10 балів /10%	щотижня
2.2	Тестування	10 балів /10%	щотижня
2.3	Індивідуальна дослідницька робота (підготовка семінарсько/практичного заняття)	10 балів/10%	9-15 тижень
3	Підготовка, проведення лекції з мультимедійною презентацією та практичного/семінарського заняття	30 балів/30%	До 15 тижня

1.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Модуль 1	<4 балів	5-15	15-18 балів	40 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Модуль 2	<4 балів	5-15	15-18 балів	30 балів
	Вимоги щодо завдання не виконано	Більшість вимог виконано, але окремі складові відсутні або недостатньо розкриті, відсутній аналіз інших підходів до питання	Виконано усі вимоги завдання	Виконано усі вимоги завдання, продемонстровано, креативність, вдумливість, запропоновано власне вирішення проблеми
Підготовка та проведення лекції з мультимедійною презентацією	<4 балів	5-15	15-18 балів	30 балів
	Робота не виконана або виконана не правильно	Робота потребує значного доопрацювання	Робота потребує незначного доопрацювання	Робота виконана повністю при дотриманні академічної доброчесності

5.2. Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
---	----------------------------------	------

1.	Виконання практичних завдань	На кожне семінарське заняття
2.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними роботами протягом занять	Протягом всього семестру
3.	Проходження тестування з атестації та модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіку навчального процесу
4.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час підготовки лекції з мультимедійною презентацією	До 15 тижня

Шкала оцінювання, що діє в Сумському національному аграрному університеті

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики, кваліфікаційної роботи	для заліку
90 – 100	відмінно	зараховано
82-89	добре	
75-81		
69-74	задовільно	
60-68		
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

5. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

Основні джерела (Підручники, посібники, монографія)

- Вітвицька С. С. Педагогіка вищої школи: практикум. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. 174 с.
- Кулішов В.С. Дидактика вищої школи: навчально-методичний посібник. Біла Церква: БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2022. 142 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/731992/1/%D0%94%D0%B8%D0%B4%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%92%D0%A8%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>
- Педагогіка вищої школи. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / В.Е. Лунячек, Н.О. Ткачова, С.Б. Беляєв, В.В. Байдала, А.С. Ткачов, С.С. Махновський, С.О. Доценко, Т.М. Собченко, І.В. Таможська, Н.В. Петренко, М.Е. Якімова ; за ред. В. Е. Лунячека, Н. О. Ткачової. Харків: Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2024. 344 с. URL: <https://ekhnuir.karazin.ua/items/90c3191a-b37a-4a12-8b5d-1009b464948c>
- Задорожна-Княгницька Л. В. Педагогіка вищої школи : навч. посібник / Л. В. Задорожна-Княгницька, М. М. Нетреба, О. П. Бодик. – Одеса : КУПІРІЄНКО СВ, 2022. – 309 с. URL: <https://repository.mu.edu.ua/jspui/handle/123456789/6535>
- Марцева Л.А. Педагогіка і психологія вищої школи: навч. посіб. / Л.А. Марцева. Електронні дані. Житомир: Державний університет «Житомирська політехніка», 2022. 150 с. URL: <https://eztuir.ztu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/8091/%D0%9C%D0%B0%D1%80%D1%86%D0%B5%D0%B2%D0%B0.pdf?sequence=3&isAllowed=y>

6. Княжева І. А. Педагогіка вищої освіти: навчальний посібник. Одеса, Університет Ушинського, 2023. 101 с.
7. Педагогіка вищої школи [Електронний ресурс] конспект лекцій для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти. Спеціальності: 122 Комп'ютерні науки, 125 Кібербезпека та захист інформації, 172 Електронні комунікації та радіотехніка. / В. О. Ананьїн, В. В. Горлинський, О. О. Пучков, О. В. Уваркіна: Відповідальний редактор В. О. Ананьїн. ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського Електронні текстові дані (1 файл :242Кбайт). – Київ : ІСЗЗІ КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 124 с. URL: <https://ela.kpi.ua/server/api/core/bitstreams/9d74c6ea-0e35-4bc5-9852-a846a7860543/content>
8. Стрельник В.В., **Бондар Н.А.** Вплив війни на трансформацію освітнього процесу та забезпечення права на освіту: виклики та перспективи дистанційного навчання в Україні. *Приватне та публічне право*. 2025. № 2. С. 10-15 DOI 10.32782/2663-5666.2025.2.2 http://pp-law.in.ua/archive/2_2025/4.pdf
9. Бондар Н.А. Екологізація вищої освіти як вимога глобалізаційних процесів: правові аспекти. Сучасна парадигма публічного та приватного права в умовах сталого розвитку: монографія. Том 1. Izdevnieciba "Baltija Publishing" (м. Рига, Латвія). 2023. С. 53-71. DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-331-6-3>
10. Ridei, N., Khodunova, V., Voronova, G., Tsymbal, S., & **Bondar, N.** (2022). A social and philosophical analysis of the values of European education. *Amazonia Investiga*, 11(58), 194-201. <https://doi.org/10.34069/AI/2022.58.10.21>
11. Бондар Н.А., Гримайло М.О., Гапонов Р.Р. Право на освіту в системі прав людини: окремі аспекти. *Соціологія права*. 2024. №3-4. С. 30-35 DOI <https://doi.org/10.37687/2413-6433.2024-3-4.5> <http://soclaw.idpnan.kyiv.ua/archive/2024/3-4/7.pdf>
12. Бондар Н.А., Стрельник В.В. Перспективи використання технології blockchain для вдосконалення національної моделі юридичної освіти. *Приватне та публічне право*, 2022 №4. С. 3-7. DOI 10.32845/2663- 5666.2022.4.1 URL: <http://pp-law.in.ua/index.php/4-2022>
13. Бондар Н.А., Стрельник В.В. Методологія наукового дослідження теоретико-правових факторів впливу на розвиток юридичної освіти в умовах глобалізації. *Юридичний науковий електронний журнал*, 2023 р. №2. URL: www.lsej.org.ua.
14. Бондар Н.А. Інформатизація юридичної освіти: основні напрямки, виклики часу. Міжнародна науково-практична конференція для науково-педагогічних, педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів фахової передвищої та вищої освіти «Цифрова трансформація та диджитал технології для сталого розвитку всіх галузей сучасної освіти, науки і практики» (м. Лодзь, Польща, 26.01.2023 р)

Інформаційні ресурси

1. <http://www.mon.gov.ua> - Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України.
2. <http://www.minagro.kiev.ua> - Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства.
3. <http://portal.rada.gov.ua> - Офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
4. <http://www.nau.ua> - Інформаційно-пошукова правова система «Нормативні акти України (НАУ)».
5. <http://www.osvita.org.ua> Освітній портал